

DOPRAVNÍ SITUACE VE MĚSTĚ SVITAVY

Zpracovala Bc. Jana Šneková

Obsah

ÚVOD	3
Charakteristika města Svitavy	4
Celostátní sčítání dopravy	5
POZEMNÍ KOMUNIKACE – záměry a realizované investice.....	6
Projekt „Velká dešťovka“	8
Zjednosměrnění provozu.....	9
Plán udržitelné městské mobility	9
Generel bezbariérovosti	9
ÚDRŽBA A VÝSTAVBA NOVÝCH KOMUNIKACÍ.....	10
MOSTY, LÁVKY, PROPUSTKY	11
PARKOVÁNÍ	11
CHODCI	12
CYKLISTICKÁ DOPRAVA.....	12
ZÁSAHY DO KOMUNIKACÍ A ZVLÁŠTNÍ UŽÍVÁNÍ KOMUNIKACÍ, STAVEBNÍ ŘÍZENÍ	13
AUTOVRAKY	14
DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	14
TAXISLUŽBA	15
BESIP – DĚTSKÉ DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ	16
ZÁVĚR	17

ÚVOD

Dopravní situace ve městě zahrnuje různé aspekty, které ovlivňují pohyb vozidel a osob. Jde o aktuální stav silniční sítě, hustotu dopravy, přítomnost dopravních zácp, dostupnost parkování, stav veřejné dopravy, bezpečnost na silnicích apod. Zkrátka vše, co má vliv na to, jak se lidé pohybují a zboží přemísťuje po městě. V různých městech se dopravní situace může výrazně lišit v závislosti na infrastruktuře, urbanistickém plánování a denní době.

Dopravní situace v našem městě se jistým způsobem zásadně mění. Velké změny je možné pozorovat již několik let, a to nejen negativní, kdy došlo k velkému nárůstu počtu automobilů, motocyklů a dalších dopravních prostředků, ale i pozitivní, které vedou ve prospěch občanů města. Jednou velkou pozitivní změnou, kterou je nutno zmínit hned v úvodu, je vybudování obchvatu města. Jeho realizace je bezpochyby velkým přínosem pro město.

Dopravní situace ve městě je tvořena především místními komunikacemi, kde se vyskytují jisté problémy, na druhé straně se život občanů ve městě značně zlepšil. Jednotlivé oblasti dopravy jsou podrobně rozebírány v předložené zprávě, která je rozdělena do několika částí.

Problematiku dopravy ve městě Svitavy řeší odbor dopravy, ale významný vliv na dopravu mají i další odbory městského úřadu, rozhodnutí samosprávných orgánů města i nadregionální vlivy zcela mimo působnost města (výstavba dálnic a vznik velkých logistických center apod.).

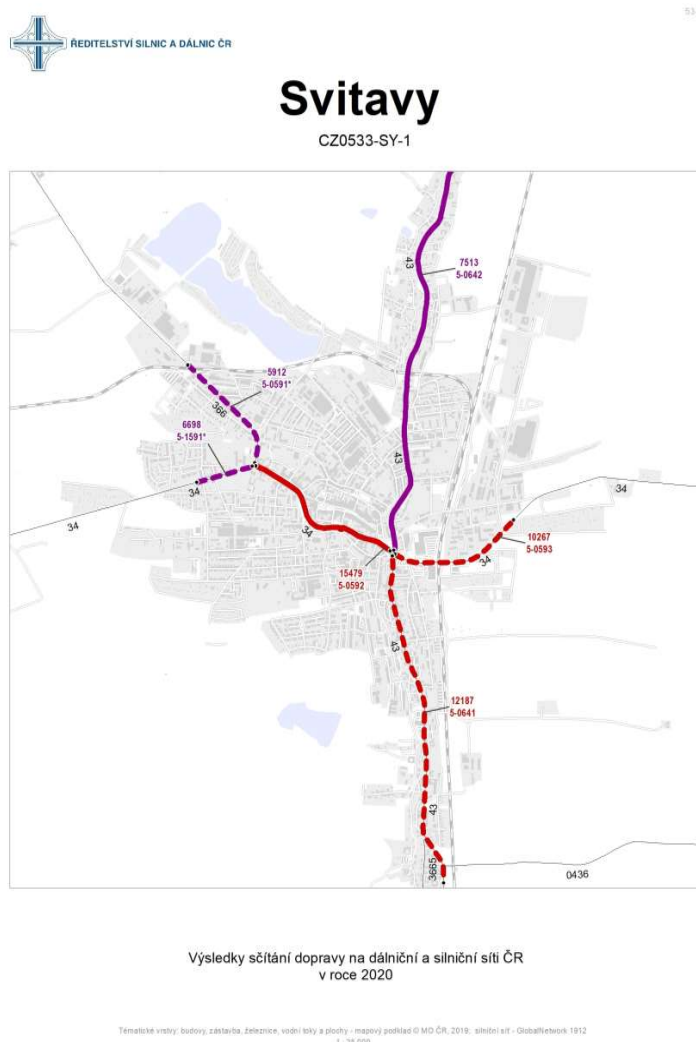
Charakteristika města Svitavy

Město Svitavy se nachází ve východních Čechách v Pardubickém kraji a leží v nadmořské výšce 435 m. n. m. Vzniklo ve 12. století na spojnici důležitých obchodních cest. Město se stalo vyhledávané nejen pro své kulturní a společenské vyžití, ale i pro své přírodní památky. Je významným dopravním uzlem spojujícím Čechy a Moravu. Díky dobrému napojení na silniční a železniční síť považuje většina firem město jako dobře situované pro své zázemí. Rozloha města je 31,33 km² a žije zde trvale 16 236 obyvatel (údaj k 1. 1. 2024).

Celostátní sčítání dopravy

Celostátní sčítání dopravy (CSD) je projekt pro dálniční a silniční síť, který provádí Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD). Od roku 1980 ho zajišťuje v pravidelných pětiletých cyklech. Během sčítání se počítají a analyzují průjezdy osobních a nákladních vozidel na vybraných úsecích silnic. Výsledky sčítání poskytují cenná data o dopravní zátěži, která jsou důležitá pro plánování a rozvoj dopravní infrastruktury. Například výsledky z CSD v r. 2020 ukázaly, že doprava v České republice narostla oproti předchozímu sčítání v r. 2016 o 10 %, což bylo ovlivněno i pandemií covidu-19.

Na Obrázku 1, dle CSD v r. 2020, je možné vidět intenzitu dopravy ve městě Svitavě na silnicích I/43, I/34 a II/366 za 24 hodin.

Obrázek 1: Výsledky CSD ve Svitavách na sil. I/43, I/34, II/366

POZEMNÍ KOMUNIKACE – záměry a realizované investice

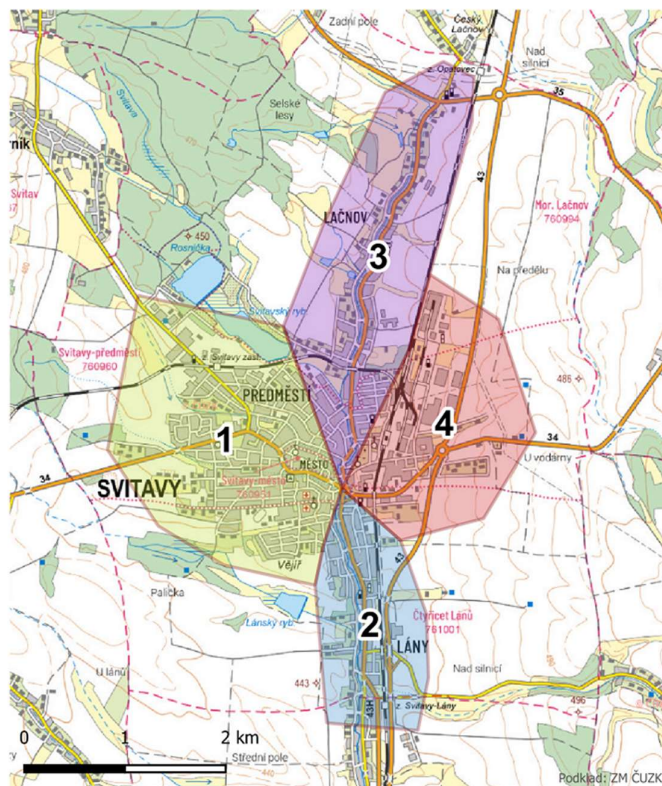
Pozemní komunikace jsou dopravní cesty určené k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Zahrnují také pevná zařízení nutná pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti (dopravní značení, svodidla, zábradlí, mosty, propustky, příkopy, odvodnění, silniční vegetace...).

Městem Svitavy prochází tři silnice I. třídy, z nichž dvě jsou zařazeny do kategorie mezinárodních silnic, a jedna silnice II. třídy. V tabulce 1 jsou vypsané jednotlivé kategorie, čísla pozemních komunikací, které prochází městem, jejich směr a jednotlivé funkce nejen z hlediska města, ale i v rámci vyššího územního celku.

Tabulka 1: Páteří silnice města Svitavy

Ozn. silnice	Směr	Funkce v rámci města	Funkce v rámci vyššího celku
I/34	Polička, Koclířov	Průjezdni komunikace	Celostátní
I/35	Litomyšl, Hradec Králové, Mohelnice	Průjezdni komunikace	Mezinárodní
I/43	Brno	Průjezdni komunikace (obchvat města)	Mezinárodní
II/366	Litomyšl	Spojovací komunikace	Okresní

Silnice uvedené v Tabulce 1 jsou pro město významné s ohledem na jejich dopravní a obslužnou funkci, resp. snadnou dostupnost do škol a zaměstnání v okolních městech.

Obrázek 2: Rozdělení města dle urbanistického hlediska

Z urbanistického hlediska lze město rozdělit do 4 částí, viz Obrázek 2. **Východní část (4)** města plní zejména průmyslovou a výrobní funkci. Nachází se zde sklady, výrobní haly, nákupní střediska. **Severní část (3)** města nese označení Lačnov. Z většiny plní obytnou funkci, ale své sídlo zde má i logistická firma. Stejně je tomu v **jižní části (2)** města, která je označena jako část Lány. Stěžejním řešením území je ve městě Svitavy **západní část (1)**, která je převážně částí obytnou. Významnou funkci tu však plní sportovní stadion, který tuto část rozšiřuje občanskou vybaveností.

V posledních letech došlo ve městě k velkému nárůstu automobilové dopravy, počtu vozidel, dopravních výkonů, a tím i intenzity v dopravní síti. Motorová doprava je ve městě předimenzována tranzitní dopravou a již neodpovídá dnešním trendům moderní doby. Tento stav byl částečně změněn vybudováním přeložky „I/43 Hradec nad Svitavou – Lačnov“ – obchvat města Svitav, který byl dne 19. 12. 2023 slavnostně uveden do předčasného užívání. Obchvat se na severu napojuje kruhovou křižovatkou na státní silnici I/35, je dvoupruhový, zčásti vede podél železniční trati. Je na něm 8 mostů, jedna mimoúrovňová a dvě okružní křižovatky se státními silnicemi. Součástí je i 650 m protihlukových stěn. Stavba úseku dlouhého 9,5 km trvala asi 20 měsíců a vyšla zhruba na 800 mil. Stavbu prováděly společnosti Eurovia CS a M-Silnice. Obchvat by měl být zkolaudován do konce června r. 2025. Vzhledem k tomu, že se jedná o silnici I. třídy, kolaudaci provede Krajský úřad Pardubického kraje.

Obrázek 3: Slavnostní otevření obchvatu

Obrázek 4: Obchvat města Svitavy

Vizualizaci obchvatu města Svitavy je možné najít pod internetovým odkazem:
[https://www.rsd.cz/mapova-aplikace#/stavby/I43/I43-hradec-nad-svitavou-lacnov?filters\[\]=StavbyRealizace](https://www.rsd.cz/mapova-aplikace#/stavby/I43/I43-hradec-nad-svitavou-lacnov?filters[]=StavbyRealizace)

Vlivem narůstajícího provozu, stářím infrastruktury a nepříznivých klimatických podmínek se město potýká se zhoršujícím stavem některých komunikací. Největší problémy způsobují výtlučky a praskliny. Trvale se zhoršující stav krytů vozovek je způsoben zejména zvyšující se intenzitou dopravy po pozemních komunikacích, zejména těžkou nákladní dopravou. Město Svitavy a jeho přilehlé obce zaznamenaly velké dopravní zatížení motorovými vozidly, které bylo způsobeno objízdňými trasami v důsledku realizace stavby obchvatu, ale i dalších stavebních prací, jako byla např. v loňském roce oprava povrchu vozovky silnice I/35 průtahu městem Litomyšl nebo oprava silnice I/35 u Koclířova atd.

V letních měsících proběhla ve městě oprava asfaltových vrstev na silnici I/34, od okružní křižovatky I/34xI/43 u obchvatu po okružní křižovatku I/34xI/43 u budovy Policie ČR a na silnici I/34, od okružní

křižovatky u vjezdu na náměstí po okružní křižovatku u Langerovy vily. Tyto opravy se obešly bez velkých dopravních omezení. Oprava byla prováděna v režii ŘSD.

Od listopadu r. 2023 byla uzavřena silnice ul. Milady Horákové, od křižovatky s ul. Tyrše a Fügnera až po budovu mateřské školy, z důvodu prací souvisejících s opravou zatrubnění Studeného potoka. Od července letošního roku je vozidlům do 3,5 t již vjezd na ul. Tyrše a Fügnera povolen. Část komunikace ul. Milady Horákové až po budovu mateřské školy je nadále uzavřen. Oprava je v režii města.

V termínu od 15. 11. 2024 do 22. 12. 2024 dojde k obnově živičného krytu silnice II/366 na ul. Pražská v délce 763 m. Práce budou probíhat po polovinách v celé délce úseku s jednosměrným provozem ve směru ze Svitav na Litomyšl. Objízdná trasa povede po silnici č. II/366 směr Litomyšl po silnici I/35, dále po silnici II/360 směr Políčka, dále zpět do Svitav po silnici I/43. Oprava je v režii SÚS Pardubického kraje.

Projekt „Velká dešťovka“

Vzhledem k tomu, že poslední léta patří k suchým létům a zimy jsou mírné, se skromnou sněhovou pokrývkou, Ministerstvo životního prostředí ČR se rozhodlo pomoci obcím a městům lépe se připravit na změny klimatu a vyhlásilo dotační program pod názvem „Velká dešťovka“, do kterého se přihlásilo i naše město. To se žádostí uspělo a podařilo se mu získat dotaci ve výši 11 366 954 Kč. Cílem projektu je výměna nepropustného asfaltového povrchu za povrch propustný, který umožní retenci a vsakování dešťových srážek do půdy pod řešeným povrchem. Ve městě bylo vytipováno celkem 12 lokalit, ve kterých bylo provedeno 22 průzkumných vrtů. Cílem těchto vrtů bylo ověření podloží v rámci plánované výměny povrchů stávajících zpevněných ploch a realizace vsakovacích zkoušek ve vrtech, a to za účelem ověření vsakovací schopnosti horninového prostředí pod projektovanými plochami. Na základě výsledků splňovaly požadavky k získání dotace pouze tři lokality, a to sídliště na ulici Antonína Slavíčka, sídliště na ulici Marie Majerové a ulice 5. května (u hřbitovní zdi). Vzhledem k tomu, že se jedná o rozsáhlé rekonstrukce chodníků, byly práce rozděleny do dvou etap.

V loňském roce proběhla první etapa projektu „Velká dešťovka“ na ulici Antonína Slavíčka a v letošním roce byla započata druhá etapa na ulici 5. května a na ul. Marie Majerové. Práce byly prováděny společností AKVAMONT Svitavy s.r.o.

Celkové náklady na práci (vč. DPH) dosáhly 4,413 mil. Kč, z toho dotace činila 3,652 mil. Kč.

Obrázek 5: Chodník na ul. Marie Majerové

Obrázek 6: Chodník na ul. 5. května (u hřbitovní zdi)

Zjednosměrnění provozu

V r. 2024 byla kompletně dokončena změna dopravy v ulicích Raisova, Štursova, Bohuslava Martinů, Mařákova, Československé armády a Fibichova spočívající v zjednosměrnění provozu v dané lokalitě. V uvedených ulicích bylo nově osazeno svislé i vodorovné dopravní značení a byla vyznačena nová parkovací místa pro osobní automobily na krajích místních komunikací v místech, kde to dovolovalo šířkové uspořádání komunikace.

Obrázek 7: Zjednosměrněné ulice

Plán udržitelné městské mobility

Plán udržitelné městské mobility (PUM) je široce dostupný a zároveň smysluplný nástroj, jehož prostřednictvím může vzniknout takové město, ve kterém naše děti a jejich děti budou chtít žít. Tzn., že PUM se snaží najít odpověď na to, jak skloubit zájmy obyvatel řešeného území s bezpečností, parkováním, řešením nákladní dopravy, tvorby veřejného prostoru s preferencí veřejné dopravy, chůze a jízdy na kole.

Město Svitavy na svém území řeší problematiku dopravy samostatnými projekty, které v daném místě a čase navrhuji určitý způsob řešení problémů, proto je nutné se na tuto problematiku dívat s celkovou vizí a jednotlivými cíli. PUM města vychází z již existujících postupů plánování, avšak se zdůrazněním spoluúčasti všech dotčených subjektů, orgánů a organizací, odborné veřejnosti i všech obyvatel města. PUM města bude zpracován pro navrhované období do roku 2040.

Generel bezbariérovosti

Generel bezbariérovosti je programový dokument, který má cíl provést komplexní rozbor situace ve městě Svitavy z hlediska jeho přístupnosti osobám s omezenou schopností pohybu a orientace. Generelem bezbariérovosti disponuje naše město již od roku 2011. V rámci aktualizace dokumentu byli v roce 2021 vyzváni občané města k podávání podnětů ve věci mapování míst, kde lidé s hendikepem mohou narazit na bariéry, které jim ztěžují život ve městě. Zasláné podněty město zpracovalo a zařadilo do nového generelu bezbariérových cest.

Jednou ze žhavých připomínek občanů byla absence výtahu nebo schodišťové plošiny na vlakovém nádraží. Vedení města si tento nedostatek uvědomilo a se Správou železnic vedlo několik let intenzivní

jednání. Nakonec došlo k dohodě a začátkem letošního roku byla na vlakovém nádraží plošina pro osoby se sníženou pohyblivostí realizována. Schodišťová plošina umožňuje snadný přístup na 2. nástupiště a zvyšuje bezpečnost a pohodlí cestujících při pohybu nádražím.

Obrázek 8: Schodišťová plošina na nádraží ČD

ÚDRŽBA A VÝSTAVBA NOVÝCH KOMUNIKACÍ

Město, přes svoji servisní společnost SPORTES Svitavy s.r.o. (SPORTES) zabezpečuje běžnou údržbu a opravy všech komunikací v majetku města. Obnova místních komunikací a chodníků je řešena postupně a navazuje především na rozsáhlé rekonstrukce. Je ovlivněna hlavně stavem inženýrských sítí (zejména kanalizací, plynovodů a vodovodů), které jsou v nevyhovujícím stavu a jsou častou příčinou havárií a následných zásahů ve vozovkách a chodnících.

V hodnoceném období byly ve městě vybudovány komunikace a chodníky na ul. Lidická (2. etapy) v souvislosti s rekonstrukcí kanalizací a vodovodních řadů v celkové hodnotě 5,991 mil. Kč. Další významnou komunikací je příjezdová komunikace (přivaděč) do průmyslové zóny z obchvatu města. Součástí přivaděče je i vybudování obratiště pro veřejnou hromadnou dopravu, nového chodníku, cyklostezky, veřejného osvětlení, veřejné zeleně, kamerového systému a také vybudování sociálního zázemí pro parkování kamionů zajišťujících logistiku pro jednotlivé společnosti v průmyslové zóně. Celkové náklady na realizaci činily 68,910 mil. Kč, z toho dotace činila 41,900 mil. Kč.

Některé projekty byly přesunuty na pozdější období kvůli koordinaci se správcí jednotlivých sítí (ul. Olbrachtova, Vítězná), komunikačního propojení k rybníku Rosnička, u ostatních z důvodu dopracování projektové dokumentace (ul. Edvarda Beneše, Lázeňská, parkoviště u smuteční obřadní síně nebo parkoviště u OSSZ).

Přehled změn dopravního omezení ve městě je možné najít pod odkazem „Dopravní omezení ve městě“ na webových stránkách města. www.svitavy.cz/dopravni-omezeni-ve-meste. Informace jsou pravidelně aktualizovány.

Společnost SPORTES v hodnoceném období do oprav a údržby místních a účelových komunikací investovala částku 8,276 mil. Kč.

Tabulka č. 2: Největší realizované akce

OKV	Název OKV	N za období (Kč)
518-21	Údržba a opravy výtluků a zásahy MK	1 069 800,–
518-22	Údržba a opravy chodníků	465 403,–
518-23	Údržba a opravy dle rozpisu	1 880 148,–
518-25	Údržba a opravy uličních vpustí	554 373,–
518-26	Údržba a opravy stížnosti a havárie	54 534,–
518-38	Zimní úklid a údržba	4 251 302,–

Běžné opravy a údržba místních komunikací se každým rokem připravuje samostatně podle naléhavosti a okolností v území. Po zimním období proběhly opravy výtluků, na jaře vodorovné dopravní značení. Z významnějších akcí byla provedena oprava cest v parku Jana Palacha, oprava vpustí u Fabriky, oprava dlažeb na náměstí Míru. Ostatní přípravy se řeší ve vzájemné koordinaci s rozsáhlejšími investicemi se správci inženýrských sítí ve městě.

Důležitá pro bezpečný pohyb na komunikacích je zimní údržba. Náklady na zimní údržbu byly ve výši 4,250 mil Kč. Celkem bylo provedeno 30 zásahů.

MOSTY, LÁVKY, PROPUSTKY

V katastrálním území města je 23 mostů, 19 lávek, 2 propustky a 2 rozsáhlá zatrubnění. Mosty, lávky a propustky jsou svěřeny do správy společnosti SPORTES. Na uvedených stavbách jsou pravidelně prováděny kontroly a prohlídky, je o nich vedena stanovená dokumentace. Ve zhoršeném stavu jsou mosty na ul. Mýtní, u OD Centrum a na ul. Zadní. Rekonstrukce mostů bude připravována v souvislosti s majetkovým převodem a rekonstrukcí povrchů silnice č. I/43, která prochází městem.

V současné době probíhá plánovaná oprava 3 lávek na ul. Kapitána Jaroše. Byla provedena nestavební údržba mostů a lávek, odstranění nečistot, trávy, náletů, vyčištění odvodnění, oprava mostovky na lávce v Lačnově na ul. Hlavní, oprava obrub na ul. Zahradní, Údolní, Hlavní. Celkově lze hodnotit stav mostů, lávek a propustků v katastru města jako dobrý. Avšak vzhledem ke stárnutí těchto zařízení a jejich opotřebenosti je třeba investovat finanční prostředky do jejich postupných oprav a rekonstrukcí.

PARKOVÁNÍ

Všechna větší města v České republice trpí nedostatkem parkovacích míst. Tento stav je frustrující a není jednoduché ho vyřešit. I když v posledních letech došlo ke zlepšení počtu stání ve městě, stále to nestačí. Řešením je nejen výstavba nových parkovacích míst, ale také starost o ně, např. odstraněním autovraku z parkoviště dojde k uvolnění parkovacího místa. Neustále dochází k chybnému parkování vozidel jak na samotných parkovištích, tak i podél ulic ve městě.

Snahou města je i nadále připravovat projektové dokumentace a následně rozšiřovat parkovací místa na základě požadavků občanů nebo v místech, kde nevznikají problémy s veřejnou zelení atd.

V souvislosti s revitalizací rybníka Rosnička jsou v přípravě plochy pro rozšíření parkovacích stání i v této rekreační oblasti. Zde se počítá s vybudováním parkovacích míst u příjezdu k rybníku od zahrádkářské kolonie U Dolního rybníka a dále u příjezdové komunikace od společnosti Westrock.

V případě připomínkování u stavebních řízení velmi dbáme na to, aby investoři staveb vždy vybudovali i potřebný počet parkovacích míst u nově vzniklých objektů. Případné vybudování parkovacích ploch nebo parkovacích domů, a to jak nadzemních nebo podzemních je limitováno velkou finanční náročností a mělo by být do budoucna řešeno. Úspěšně se nám daří odstraňovat autovraky jak z parkovišť, tak i z přilehlých ulic ve městě, čímž se parkovací kapacita nepatrně zvyšuje. U stávajících parkovacích ploch je pravidelně obnovováno vodorovné dopravní značení, aby při parkování osobních vozidel docházelo k maximálnímu využití těchto ploch.

Přehled nejdůležitějších parkovacích míst ve městě, včetně jejich souřadnic GPS je uveden na webových stránkách města: <https://www.svitavy.cz/o-meste/aktualne/doprava-aktualne>.

CHODCI

Pěší doprava je vedena po chodnících podél komunikací. Bezpečnost chodců na silnicích I. a II. tříd a některých místních komunikací je zajištěna bezpečnými a bezbariérovými přechody a místy pro přecházení chodců. Přes komunikace ve městě vede celkem 57 přechodů včetně míst pro přecházení. Je zajištěna jejich pravidelná údržba, což je důležité zejména v zimním období. Ve městě jsou vybudovány dva podchody, které z jihu a severu propojují náměstí.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

S cyklistickou dopravou se v dnešní době setkáváme již v každém městě. Je to myšleno jako funkce dopravní, rekreační a využití kola jako dopravního prostředku, kde kolo bývá využíváno při cestách do zaměstnání, škol či jiných institucí. Cyklisté v našem městě nemají žádné preference, ani vyhrazené jízdní pruhy pro cyklisty, což je nevýhodné. Musí se pohybovat v hlavním dopravním prostoru společně s motorovou dopravou a hrozí jim tak nebezpečí plynoucí z provozu nákladní, popřípadě tranzitní dopravy. Pro pohyb cyklistů z okrajových částí města, jako je Lačnov, Lány, nebo sousední obec Hradec nad Svitavou, Vendolí nebo Opatovec již existují cyklostezky částečně se smíšeným provozem s chodci nebo zemědělské obslužné cesty. Tito cyklisté tak mají možnost vyhnout se hlavním komunikacím, a tak i tranzitní dopravě, která je pro ně nepříjemná. Nejvíce kolizí a nebezpečných situací hrozí v centru města u velké okružní křižovatky. Okružní křižovatka je pro cyklisty velice nebezpečná vzhledem k velkému množství mrtvých úhlů při projíždění nákladních vozidel. Vedle základní páteřní dopravní sítě, kterou tvoří tři silnice I. třídy a jedna silnice II. třídy ovšem ve městě existuje několik alternativních tras po místních komunikacích, které vedou souběžně se silnicemi I. třídy. Zde se cyklisté mohou pohybovat, aby se vyhnuli těmto silnicím a s tím spojeným nebezpečím, což je pro ně obrovská výhoda. Naproti tomu budování cyklostezek přímo ve městě je problém. Stávající zástavba a komunikace nedovolují řešit cyklostezky vzhledem k bezpečnosti cyklistů. Město má značené směry cyklotras, které je možné využít pro bezpečné projetí po místních komunikacích mimo

nejvíce zatížené silnice ve městě. Podél silnice I/34 byla vybudována stezka pro pěší a cyklisty U Tří mostů, která bude pokračovat cyklostezkou směrem na Koclířov. Vlastní cyklostezka bude začínat na ulici Olomoucká a následně bude procházet pod obchvatem I/43 a dále povede podél stávající silnice I/34 až na začátek obce Koclířov (firma ATOMSTEEL). S vlastní realizací cyklostezky se počítá od dubna r. 2025 a dokončena by měla být do konce téhož roku. Předpokládané celkové náklady činí 32,512 mil. Kč, z toho dotace 27,635 mil. Kč. Cyklostezka vedoucí katastrálním územím obce Koclířov bude financována z prostředků obce Koclířov.

Aktuálním moderním trendem je také rozvoj elektrocyklistiky (v centru města je umístěna elektronabíječka např. u restaurace Astra).

Kromě rekreační cyklistiky je významná cyklistika i jako forma denní mobility do škol či zaměstnání.

Přehled cyklotras, včetně jejich délek, obtížnosti a dalších informací, je uveden na webových stránkách města: <https://www.ic.svitavy.cz/userfiles/files/svitavy/cyklovylety.pdf>.

V rámci informačního centra města je provozována půjčovna jízdních kol, elektrokol, koloběžek a vozíku za kolo tzv. cruiser, která je návštěvníky města hojně využívána. Informace a ceník jsou uvedeny na webových stránkách: <https://info.svitavy.cz/971a3797-8579-b9fd-7d29-e5ced96d7731>

ZÁSAHY DO KOMUNIKACÍ A ZVLÁŠTNÍ UŽÍVÁNÍ KOMUNIKACÍ, STAVEBNÍ ŘÍZENÍ

Termín zvláštního užívání komunikace (ZUK) můžeme označit jakékoliv záměrné konání na komunikaci, které se odlišuje od běžného využívání. Běžným užíváním komunikace rozumíme používání komunikace k jízdě nebo chůzi. Existuje ale mnoho situací, které vyžadují zvláštní režim v oblasti dopravy. Nejčastějšími situacemi jsou stavební zásahy do tělesa komunikace v souvislosti se stavbou nebo údržbou inženýrských sítí. Ty jsou uloženy právě v pozemních komunikacích. Nejčastěji se jedná o vedení vodovodů, kanalizací, plynovodů, energetických a telekomunikačních kabelů. K provedení zásahu do komunikací je třeba souhlasu silničního správního úřadu. Pro místní komunikace na území města a silnice II. a III. třídy ve správním území města je tímto úřadem městský úřad, odbor dopravy, pro silnice I. třídy je tímto úřadem Krajský úřad Pardubického kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství.

V případě překopu nebo jiného zvláštního užívání komunikací je nutno vždy vyplnit příslušnou žádost a doložit ji předepsanými přílohami. Silniční správní úřad v povolení stanoví podmínky provedení výkopu nebo jiného užívání a jeho následného uvedení do původního stavu. Je-li nutno vozovku nebo její část zcela uzavřít, je třeba požádat příslušný silniční správní úřad také o povolení uzavírky a nařízení objížďky.

Novelou zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) došlo ke změně ve vydávání rozhodnutí na zvláštní užívání

pozemních komunikací – umístění inženýrských sítí, které bylo specifikováno v § 25 odst. 6 písm. d) zákona o pozemních komunikacích. Toto ustanovení bylo novelizací dnem 1. 7. 2024 zrušeno. Ostatní zvláštní užívání, jako např. nadrozměrný náklad, umístění reklamních zařízení, pořádání sportovních a kulturních akcí, provádění stavebních prací zůstává v platnosti a silniční správní úřady budou o těchto zvláštních užíváních stále rozhodovat a budou vydávat potřebná rozhodnutí. Současně s novelou zákona o pozemních komunikacích vstoupil v platnost nový stavební zákon č. 283/2021 Sb., který ve svých ustanoveních zrušil speciální stavební úřady, kterým byl dosud v oblasti staveb pozemních komunikací odbor dopravy. Od 1. 7. 2024 veškerá stavební agenda na úseku komunikací přešla pod obecný stavební úřad.

AUTOVRAKY

Odstraňování autovraků z pozemních komunikací je důležitým krokem k udržení bezpečnosti silnic, bezpečí všech uživatelů a čistoty prostředí, ve kterém žijeme. Navíc nepojízdná vozidla zabírají cenná parkovací místa, především na veřejných parkovištích ve městě. V posledních letech se nám daří úspěšně odstraňovat autovraky z ulic díky novele zákona o pozemních komunikacích, která jasně definuje, co je autovrak. Také zavedla i přísnější pokuty a postupy pro jejich odstraňování. Tím, že zjednodušila proces odstraňování autovraků, můžeme rychleji zahájit i odtahování nepojízdných vozidel. Avšak bez vzájemné koordinace a spolupráce mezi odborem dopravy, městské policie, SPORTEsu, ale i odtahovými službami by to nebylo tak efektivní.

Během hodnoceného období jsme z ulic ve městě odstranili 1 vrak. Z městské policie jsme obdrželi 6 oznámení, kdy po zahájení řízení si provozovatelé 2 vozidla odstranili sami. 4 vozidla musí ještě projít legislativním procesem.

Pokud je v okolí vozidlo, které je zjevně technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, je možno tuto skutečnost nahlásit na: <https://www.svitavy.cz/obcan-a-urad/potrebuji-vyridit/marushka-hlaseni-zavad>. Tato aplikace umožňuje občanům interaktivní hlášení nedostatků ze svého okolí, které jsou přes chytrý telefon zasílány online k vyřízení zaměstnancům městského úřadu. Zde je konkrétní podnět posouzen a postoupen kompetentní osobě k jeho odstranění – řešení.

Nahlásit vozidlo je také možné přímo na odbor dopravy nebo městskou policii. Podmět je zaevidován a ihned řešen.

DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

Svitavy jsou z hlediska základní dopravní obslužnosti velmi dobře zajištěny. Leží na hlavních autobusových trasách a železniční trať č. 260 Brno – Česká Třebová zabezpečuje buď přímé spojení nebo spojení s minimálními přestupy do všech regionů republiky i zahraničí.

Veřejná autobusová doprava ve městě je zajišťována přepravní společností BusLine a ZDAR.

V současné době máme ve městě 20 autobusových zastávek, projíždí tudy 23 autobusových linek v pracovní dny, o víkendu se pak jedná o 15 spojů. Vlakové zastávky máme 3. Vlakových spojů na trati č. 260 a č. 261 je 60. V pracovní dny zde zastavuje 60 spojů, v sobotu pak 45 spojů a v neděli se jedná o 43 spojů.

Objednatel dopravní obslužnosti a tvůrcem jízdních řádů je Krajský úřad Pardubického kraje.

Pravidelné změny jízdních řádů veřejné linkové osobní dopravy, a to jak železniční, tak i autobusové, probíhají 1x ročně, a to tradičně k 15. prosinci. V důsledku výluk veřejné autobusové dopravy v našem kraji byly letos jízdní řády několikrát měněny. Aktualizované jízdní řády jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách města i dalších sociálních sítích.

Dopravní kancelář

V r. 2022 vznikla v městském informačním centru (MIC) na náměstí Míru dopravní kancelář. Ta poskytuje služby zejména v oblasti vyhledávání jízdních řádů (spojů) a pořizování karet IREDO. Nabízí dva druhy čipových karet – anonymní, sloužící pouze jako elektronická peněženka (zakoupení a dobítí kreditu) a osobní karta s vlastní fotkou. Na tu je možné, mimo kreditu, nahrát i vícedenní jízdenky (na 7, 30, 90 nebo 360 dní). Kancelář rovněž vydává a potvrzuje žákovské průkazky (potvrzení pro studenty od 18 do 26 let). Komplexnost služeb doplňuje možnost vyfocení a pořízení průkazkové fotografie v prostorách MIC. Všechny úkony v dopravní kanceláři lze platit v hotovosti nebo platební kartou. Dopravní kancelář se tak svou činností snaží veřejnosti zpříjemnit cestování v našem kraji.

Vše je možné řešit i online na webových stránkách www.oredocz, kde lze nalézt aktuální informace ohledně tarifů, zón a cen jízdného.

Dopravní kancelář je hojně využívána, a to každodenně. Navštěvují jí lidé i z okolních měst a obcí, od r. 2022, kdy kancelář vznikla jí navštívilo cca 1 600 lidí s finančním obratem cca 1,700 mil. Kč.

TAXISLUŽBA

Provozování taxislužby je upraveno zákonem č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“). Taxislužba je zákonem definována jako doprava vozidly určenými k přepravě nejvýše devíti osob, včetně řidiče, kterou se zajišťuje přeprava osob, včetně jejich zavazadel a při níž vzniká mezi provozovatelem silniční dopravy a osobou, jejíž přepravní potřeba se uspokojuje, závazkový vztah, jehož předmětem je přeprava osob, zvířat a věcí. Taxislužba je výhradně provozována vozidly kategorie M1 a L1, která jsou zapsána v Rejstříku podnikatelů v silniční dopravě jako vozidla taxislužby a označena žlutou nálepkou na předním okně vozidla. V souvislosti s rozvojem moderních komunikačních technologií došlo k vydělení segmentu taxislužby, využívající moderní technologie (elektronická objednávka). V našem správním obvodu působí oba segmenty. Klasická taxislužba (žlutá kostka), zde lze uzavírat přepravní smlouvy na ulici a taxislužba využívající elektronické objednávky (Uber). Odbor dopravy vede ve svém správním obvodu evidenci řidičů a vozidel taxislužby, zapisuje

změny do Rejstříku podnikatelů v silniční dopravě a vydává označení vozidel taxislužby (žluté nálepky). V evidenci máme aktuálně 11 subjektů podnikajících v taxislužbě.

Ve sledovaném období bylo v evidenci vozidel provedeno 19 změn, 6 vozidel bylo nově zařazeno a 13 vozidel z evidence vyřazeno. Bylo vydáno 7 žlutých označení vozidel taxislužby. K výkonu řidiče taxislužby je třeba být držitelem platného oprávnění řidiče taxislužby. Novelizací silničního zákona (2020) byla rozvolněna místní příslušnost a žadatel může žádat o vydání označení vozidla taxislužby i mimo své trvalé bydliště. V našem správním obvodu byla vydána čtyři oprávnění řidiče taxislužby.

BESIP – DĚTSKÉ DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ

Dětské dopravní hřiště (DDH) na ulici Sokolovská je provozováno od roku 1973. V minulých letech prošlo velkou rekonstrukcí, kdy k původnímu objektu byla přistavěna dřevostavba nové učebny a následně bylo osazeno novými semaforem, kde součástí světelné signalizace je vlakový přejezd a výjezd vozidel IZS a dále proběhla rekonstrukce vozovky, výměna dopravních značek a vybudování nových chodníků.

Od října r. 2020 dětské dopravní hřiště provozuje Střediska volného času Svitavy (SVČ). Na hřišti se střídají děti ze základních škol z celého svitavského obvodu a děti z místních mateřských škol. Každá skupina má možnost zapůjčení dopravních prostředků, kterými je DDH vybaveno. Díky dotačním prostředkům Pardubického kraje hřiště disponuje moderními dopravními prostředky. V současné době je DDH schopno svým vybavením zabezpečit výuku téměř všech věkových kategorií. DDH disponuje koloběžkami, dětskými koly, odrážedly a šlapacími kárami. Děti si na hřišti mohou vyzkoušet jak samotnou jízdu, tak i roli chodce, která je nedílnou součástí dopravního „života“. Školy i školky se na hřiště objednávají přes rezervační systém: www.svc.svitavy.cz/dopravni-hriste.

Žáci 4. ročníků základních škol absolvují dopravní výuku dle tematického plánu, který vydává BESIP. Po absolvování teoretické a praktické výuky obdrží tzv. Průkaz cyklisty, což je jakýmsi prvním „řidičským průkazem“.

Pravidelně se v areálu DDH koná okresní kolo Dopravní soutěže mladého cyklisty. Této soutěže se pravidelně zúčastňuje na šedesát dětí z okresu Svitavy. Děti soutěží v šestičlenných družstvech v teoretických i praktických disciplínách, mezi které patří jízda zručnosti, zásady první pomoci, praktická jízda po DDH a teoretický test. Na zabezpečení této akce se kromě hlavního pořadatele, kterým je SVČ podílí odbor dopravy Městského úřadu Svitavy, Městská policie Svitavy a Policie ČR.

Od jara do podzimu jsou naplánovány i dny otevřených dveří pro veřejnost. DDH se otevírá zájemcům 2x v měsíci, a to v sobotu dopoledne, poté 2x v měsíci ve čtvrtek odpoledne. Vše pouze za příznivého počasí. V letošním roce nebylo možné dny pro veřejnost organizovat v tak hojném počtu, jako v loňském roce. Hlavním důvodem bylo personální zabezpečení těchto akcí. Na hřiště může přijít kdokoli bez rozdílu věku a vyzkoušet si jízdu třeba i na svém dopravním prostředku. Možností je i zapůjčení cyklistické přílby.

Hřiště se stává oblíbeným místem školských zařízení z celého okolí. V týdnu v dopoledních hodinách je prakticky každý den alespoň jedna rezervace a odpoledne bývá hojně využíváno školními družinami.

Roli správce hřiště a lektora dopravní výchovy ukončil pan Milan Duchek, kterému patří velký dík za veškerý čas, který provozu DDH věnoval. Externě začal na hřišti pracovat pan Zdeněk Uher. V listopadu absolvují vybraní pracovníci SVČ dvoudenní seminář k systematické výuce a výcviku na dopravním hřišti, pořádaném BESIPem v Nymburce.

V budoucnu bychom chtěli připravit projektovou dokumentaci k rozšíření technického zázemí. Jedná se především o dostavbu dalšího modulu ke stávající garáži. S nákupem nových dopravních prostředků bude třeba také rozšířit skladovací prostory pro jejich uložení. Dále bychom chtěli zabezpečit venkovní učebnu proti slunečnímu svitu. Během výuky na DDH často používáme i dataprojektor, který není možný, zejména v dopoledních hodinách, naplno využívat.

ZÁVĚR

Závěrem lze konstatovat, že vybudováním přeložky „I/43 Hradec nad Svitavou – Lačnov“ se dopravní situace ve městě výrazně zlepšila. Tím, že byla odkloněna veškerá tranzitní doprava ze Svitav, Lačnova i Hradce na Svitavou se zvýšila kvalita života místních obyvatel, což má pozitivní dopad na jejich zdraví a duševní pohodu.

Závěrem chci také poděkovat za dobrou spolupráci společnosti SPORTES, společnosti Správa a údržba silnic Pardubického kraje, společnosti Ředitelství silnic a dálnic ČR, jakož i Policii ČR, městské policii a dalším spolupracujícím odborům a odborníkům. Velké poděkování patří vedení města, ale i všem pracovníkům odboru dopravy.